

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 24 lutego 2022 r.

FB.III.431.2.2022.GZ

**Pan
Andrzej Kochański
Prezes Stowarzyszenia
„PRO MUSICA VIVA”
ul. Wielkie Przedmieście 33
46-300 Olesno**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Stowarzyszenie „PRO MUSICA VIVA” przy Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia,
ul. Wielkie Przedmieście 33, 46-300 Olesno (dalej: Stowarzyszenie).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹ (dalej: ustawa).
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość prowadzenia przez organizacje pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 24 stycznia do 4 lutego 2022 r. (Grzegorz Zakowicz z przerwą 27 stycznia 2022 r.)
- 7) Skład zespołu kontrolującego:

Justyna Zatajska - starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie nr FB.III.057.4.2022 r. z 20 stycznia 2022 r. - kierownik zespołu kontrolnego,

Grzegorz Zakowicz - inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie nr FB.III.057.4.2022 r. z 20 stycznia 2022 r.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

¹ Dz. U. 2020 poz. 1057 z późn. zm.

Andrzej Kocharński - Prezes Zarządu Stowarzyszenia, stanowisko sprawuje od 21 grudnia 2006 r.

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonego w jednostce pod poz. nr 1.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole podpisanym 4 lutego 2022 r. przez Prezesa Andrzeja Kocharńskiego. Do ustaleń zawartych w protokole nie wniesiono wyjaśnień ani zastrzeżeń.

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Podstawą oceny pozytywnej było przestrzeganie zapisów ustawy w zakresie wyniku z działalności odpłatnej, a także przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- nieujęciu w Statucie wszystkich elementów wymaganych zapisami art. 10 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach² oraz art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy,
- nieprawidłowym ewidencjonowaniu pozostałych przychodów operacyjnych w ramach działalności odpłatnej,
- nieprowadzeniu ewidencji księgowej kosztów na kontach zespołu 5,
- braku w polityce rachunkowości zapisów wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 2, pkt 3 tiret b, c oraz pkt 4 ustawy o rachunkowości,
- nieumieszczeniu sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie internetowej Stowarzyszenia.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego.

1. Prawne aspekty funkcjonowania Stowarzyszenia.

1.1. Ustalenia ogólne.

Przepisy działu II rozdziału 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³ (dalej: ustawa) regulują zasady powstania organizacji pożytku publicznego (dalej: opp), które zgodnie z zapisami art. 6 ustawy mogą prowadzić działalność pożytku publicznego jako działalność odpłatną lub działalność nieodpłatną.

W związku z powyższym, kontrola ma na celu sprawdzenie m.in.:

- sposobu realizacji i rozliczeń zadań ze sfery zadań publicznych (art. 4 ustawy),
- czy działalność pożytku publicznego nie jest działalnością gospodarczą,
- przestrzegania przez opp zasad i warunków określonych w odrębnych ustawach (m.in. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴),
- czy odpłatna działalność jest prowadzona zgodnie z przepisami ustawy,
- zgodności z dokumentacją źródłową danych przedstawionych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym (art. 23 ust. 1 ustawy) i finansowym (art. 23 ust. 2 ustawy) za rok 2020, przekazywanych Narodowemu Instytutowi Wolności.

Stowarzyszenie zostało wpisane od 10 lutego 2003 r. do Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział

² Dz.U. z 2020 r., poz. 2261

³ Dz.U.2020 poz.1057 z późn.zm.

⁴ Dz.U.2021, poz. 217 z późn.zm.

Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000151013 i posiada status organizacji pożytku publicznego⁵. Ostatnia zmiana wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego została dokonana 2 czerwca 2021 r.

[Dowód: akta kontroli str. 6 - 10]

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach,
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷,
- statutu Stowarzyszenia zgodnie z KRS ostatnia zmiana z 21 stycznia 2013 r.

Organizacja posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 5761464738 nadany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Oleśnie z 14.04.2003 r. oraz REGON: 532384827 nadany przez Urząd Statystyczny w Opolu z 02.04.2003 r. Nadzór nad działalnością Stowarzyszenia na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy Prawo o stowarzyszeniach sprawuje Starosta Powiatu Oleskiego.

Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w zakresie niezbędnym do realizacji celów może ono prowadzić działalność także poza jej granicami, natomiast siedzibą Stowarzyszenia jest miasto Olesno.

Na podstawie oświadczenia Prezesa Zarządu oraz odpisu KRS z 20 stycznia 2022 r. w dziale 1, rubryka 3 ustalono, że Stowarzyszenie nie prowadzi oddziałów terenowych.

[Dowód: akta kontroli str. 11]

Zgodnie z § 6 Statutu celem Stowarzyszenia jest rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających artystycznemu i osobowościowemu rozwojowi mieszkańców ziemi oleskiej a w szczególności uczniów, upowszechnianie edukacji i kultury muzycznej, promowanie pracy i osiągnięć uczniów oraz pedagogów, a także wspieranie statutowych celów Szkoły, zwłaszcza w zakresie jej bieżącego funkcjonowania i poprawy bazy materialnej.

[Dowód: akta kontroli str. 12 - 19]

1.2. Spełnienie wymogów uprawniających Stowarzyszenie do otrzymania statusu organizacji pożytku publicznego.

Stowarzyszenie prowadzi na podstawie statutu działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w (art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy).

Stowarzyszenie zgodnie z § 7 statutu, realizuje swoje cele poprzez:

- 1) popularyzację dorobku i bieżącej pracy szkoły na koncertach oraz innych imprezach artystycznych z udziałem uczniów, absolwentów i pedagogów Szkoły,
- 2) gromadzenie funduszy poprzez prowadzenie kursów gry na instrumentach, kursów śpiewu solowego oraz zajęć umuzykalniających, z których dochód przeznaczony będzie m.in. na poprawę bazy materialnej Szkoły oraz na potrzeby edukacyjno-wychowawcze i opiekuńcze uczniów,
- 3) pozyskiwanie osób fizycznych i prawnych jako sponsorów działalności Szkoły,
- 4) popieranie inicjatyw lokalnych w zakresie finansowej i organizacyjnej pomocy dla działalności Szkoły,
- 5) współdziałanie w organizacji i finansowaniu imprez kulturalnych o charakterze ogólnoszkolnym, lokalnym i ponadregionalnym, inne działania kulturalne rekreacyjne i towarzyskie sprzyjające integracji lokalnego środowiska muzycznego wokół działalności Szkoły oraz realizacji statutowych celów Stowarzyszenia.

Ustalono, że w Statucie oraz innym akcie wewnętrznym nie określono zakresu prowadzonej działalności odpłatnej lub nieodpłatnej pożytku publicznego, co jest wymagane

⁵ Zgodnie z aktualnym wypisem z KRS (stan na dzień 20.01.2022 r.).

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.

art. 10 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z wyjaśnień Prezesa wynika: *Ta kwestia wynika z przeoczenia oraz z oczywistej omyłki i na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Statut zostanie uzupełniony o te zapisy.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 20]

Zgodnie z zapisami działu II, rozdziału 5 rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2020 rok Stowarzyszenie nie prowadziło działalności gospodarczej. Ponadto na podstawie KRS ustalono, że jednostka nie jest wpisana do rejestru przedsiębiorców.

1.3. Organami Stowarzyszenia są:

- Walne Zgromadzenie Członków,
- Zarząd Stowarzyszenia,
- Komisja Rewizyjna.

1.3.1. Walne Zgromadzenie.

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zgromadzenie Członków, które zwoływane jest przez Zarząd co najmniej raz na 12 miesięcy.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy m.in.:

- uchwalenia zmian Statutu,
- uchwalenie programu działania Stowarzyszenia,
- uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia,
- wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- rozpatrywanie skarg na działalność Zarządu,
- podjęcie uchwały w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia.

1.3.2. Zarząd Stowarzyszenia.

Jest to organ obligatoryjny Stowarzyszenia powoływany przez Walne Zgromadzenie.

Zgodnie z § 21 statutu Zarząd składa się z pięciu członków. Pracami Zarządu kieruje Prezes, który tę funkcję pełni od 21 grudnia 2006 r. Prezes jest wybierany na trzy letnia kadencję.

Do kompetencji Zarządu należy:

- przyjmowanie nowych członków Stowarzyszenia,
- reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
- opracowanie preliminarza budżetowego,
- zwoływanie Walnego Zgromadzenia.

Kontrolującym zostało przedstawione oświadczenie, że Prezes Zarządu oraz członkowie, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, zgodnie z wymogami art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Z przedłożonych przez 2 członków Zarządu oświadczeń wynika, że Skarbnik i Sekretarz pobiera wynagrodzenie za prowadzenie spraw Stowarzyszenia dotyczących działalności odpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 2 ust.3 ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Natomiast w zakresie działalności nieodpłatnej realizują zadania w ramach wolontariatu.

[Dowód: akta kontroli str. 22 - 28]

Kontrola wykazała, że w Statucie nie umieszczono informacji o możliwości otrzymywania przez członków Zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 5a ustawy prawo o stowarzyszeniach. Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił: *Zgodnie z § 8 zdanie drugie Statutu Stowarzyszenie do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników. Byliśmy przekonani, iż zapis ten*

stanowi podstawę otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

Jeżeli jednak zapis z § 8 jest niewystarczający to na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Statut zostanie uzupełniony o zapisy stanowiące wprost o możliwości otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją .

[Dowód: akta kontroli str. 20]

Wyjaśnienie przyjęto z zastrzeżeniem, że zapis art. 10 ust. 1 pkt 5a ustawy prawo o stowarzyszeniach jest obligatoryjny i dotyczy wynagrodzenia za pełnioną funkcję w Zarządzie. Natomiast możliwość zatrudniania pracowników, w tym swoich członków do prowadzenia spraw Stowarzyszenia dopuszcza art. 2 ust. 3 ustawy prawo o stowarzyszeniach, co należy uregulować w Statucie organizacji.

1.3.3. Komisja Rewizyjna.

Ustalono, że Komisja Rewizyjna jest odrębnym od organu zarządzającego i niepodlegającym mu statutowym kolegialnym organem kontroli i nadzoru w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej i nadzoru, w myśl art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Zgodnie z § 22 Statutu Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków wybranych przez Walne Zgromadzenie. Kontrolującym zostały przedstawione oświadczenia członków Komisji Rewizyjnej, że nie są jednocześnie członkami organu zarządzającego, ani nie pozostają z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej z członkiem Zarządu oraz że nie byli skazani za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe (co jest zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 4 ppkt a i b ustawy).

[Dowód: akta kontroli str. 29 - 31]

1.4. Pożyczki.

Stwierdzono, że § 20 Statut Stowarzyszenia zabrania:

- a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej "osobami bliskimi",
- b) przekazywania majątku Stowarzyszenia na rzecz swoich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- c) wykorzystywania majątku Stowarzyszenia na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich,
- d) zakupów na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich.

Analiza zapisów ww. paragrafu wykazała, że nie zawierają pełnej treści art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Ta kwestia wynika z przeoczenia oraz z oczywistej omyłki i Statut Stowarzyszenia zostanie na najbliższym Walnym Zgromadzeniu uzupełniony o te zapisy.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 20]

Na podstawie oświadczenia Prezesa Stowarzyszenia oraz danych zawartych w sprawozdaniu merytorycznym ustalono, że w 2020 r. nie wystąpiły przesłanki zawarte w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 32]

2. Prowadzenie odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Działalność pożytku publicznego została opisana w dziale II, rozdziale I ustawy i zgodnie z art. 8 działalnością odpłatną pożytku publicznego, podlegającą kontroli jest m.in.: działalność prowadzona przez organizację pozarządową w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego określonej w art. 4 ustawy, za które pobiera opłaty (wynagrodzenie).

Podczas kontroli sprawdzono czy działalność odpłatna pożytku publicznego prowadzona jest zgodnie z warunkami określonym w ustawie, tj. czy:

- wynagrodzenie w odniesieniu do działalności odpłatnej nie jest wyższe od tego jakie wynika z kosztów tej działalności (art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy); zagadnienie opisano w pkt 2.1 niniejszego dokumentu,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu działalności odpłatnej nie przekracza 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni (art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy); zagadnienie opisano w pkt 2.2 niniejszego dokumentu,
- rachunkowo wyodrębniono odpłatną działalność pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku z tej działalności (art. 10 ustawy) zagadnienie opisano w pkt 2.3 niniejszego dokumentu.

Ustalono, że Stowarzyszenie prowadzi odpłatną działalność za pomocą Młodzieżowego Studium Muzyki Rozrywkowej (dalej: Studium), które zostało powołane Uchwałą Zarządu nr 4 z 17 maja 2003 r., natomiast Uchwałą Zarządu nr 5 z tego samego dnia uchwalono jego Regulamin. Analiza dowodów źródłowych wykazała następujące nieprawidłowości:

- 1) Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej zostało powołane przez Zarząd, pomimo że jego zakres kompetencji, wymieniony w § 21 pkt 7, nie przewiduje takiej możliwości. W złożonym wyjaśnieniu Prezes podał: *Uchwała była podejmowana na początku działalności Stowarzyszenia, które powstało dzięki oddolnej spontanicznej inicjatywie mieszkańców Olesna. Celem Zarządu było działanie na rzecz realizacji celów Stowarzyszenia czemu miało służyć powołanie Młodzieżowego Studium Muzyki Rozrywkowej, skierowanego do ludzi młodych pragnących rozwijać się w dziedzinie muzyki. Ówczesny Zarząd był przekonany, iż podejmuje uchwałę zgodnie ze swoimi kompetencjami.*
- 2) W Uchwale Zarządu powołującej Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej, wskazano jako podstawę prawną § 6 i § 7 Statutu Stowarzyszenia, pomimo że w ich treści nie zawarto powyższych uprawnień. Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił: *Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej miało wspierać realizację celów statutowych Stowarzyszenia, które zostały zawarte w § 6 i 7 Statutu Stowarzyszenia. Dlatego też ówczesny Zarząd był przekonany, że powyższe zapisy Statutu Stowarzyszenia określające cele Statutowe Stowarzyszenia stanowią podstawę uchwały Zarządu powołującej Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej.*

Wyjaśnienia zostały przyjęte z zastrzeżeniem, że stosowne zapisy dotyczące ww. uprawnień należy ująć w Statucie Stowarzyszenia.

[Dowód: akta kontroli str. 20, 33 - 38]

Ustalono, że Stowarzyszenie nie uregulowało w Statucie i Polityce rachunkowości działalności Studium w zakresie organizacyjnym oraz gospodarki finansowej. W związku z powyższym Prezes Zarządu wyjaśnił: (...) *sekretarz Stowarzyszenia na podstawie wyciągów bankowych prowadzi ręcznie szczegółową ewidencję wpłat uczniów na indywidualnych kartotekach nauczycieli. Na koniec każdego miesiąca sporządza się zestawienie zbiorcze, które zatwierdzone przez dyrektora MSMR przekazane jest do*

księgowości. Księgowość na podstawie umów podpisanych z każdym nauczycielem sporządza listy płac, i przelewa wynagrodzenia na indywidualne konto każdego pracownika. MSMR w księgach Stowarzyszenia ujmuje wpłaty uczniów za naukę na koncie 710-przychody z działalności statutowej odpłatnej. Wynagrodzenia księgowane są za pomocą zbiorczego zestawienia list płac, który sporządzany jest z programu zlecone XXXX, na którym to programie tworzone są listy płac. Wynagrodzenia księgowane są na kontach 404-koszty wynagrodzeń, 405 – Koszty Ub. Społeczne, oraz Fundusz Pracy, 231-Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 240 – pozostałe rozrachunki z pracownikami, 229- pozostałe rozrachunki publiczne -ubezpieczenia, 225 -Rozrachunki z budżetami.

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 39]

2.1. Wynik działalności odpłatnej Stowarzyszenia za 2020 r.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdania finansowego ustalono, że organizacja w badanym okresie poniosła stratę w wysokości 2 068,79 zł. Podając przyczynę uzyskania takiego wyniku finansowego Prezes Zarządu wyjaśnił: (...) rok 2020 był dla naszego Stowarzyszenia rokiem wyjątkowo trudnym. W związku z wprowadzonym 12 marca 2020 lockdownem z dnia na dzień zmuszeni byliśmy przeorganizować zajęcia edukacyjne. Niestety dla wielu rodziców wprowadzona formuła nauki gry na instrumencie on-line była niesatysfakcjonująca, i ponad 1/3 naszych uczniów zrezygnowała – zważywszy na specyfikę edukacji muzycznej decyzja tych rodziców jest dla nas zrozumiała.

Niestety tym samym naruszona została płynność finansowa Stowarzyszenia. Ponadto z racji zamknięcia rynku muzycznego ograniczona została prawie do zera możliwość organizowania wydarzeń artystycznych, a przy okazji wsparcia ze strony sponsorów i sympatyków (którzy sami z trudem wiązali koniec z końcem). Kilka wydarzeń, które były możliwe do zrealizowania pomiędzy falami koronawirusa odbyło się w pełnym reżimie sanitarnym, przy minimalnym obciążeniu sali (...).

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 40]

W związku z powyższym kontrola wykazała, że działalność odpłatna w zakresie dyspozycji art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy prowadzona jest zgodnie z warunkami określonym w ustawie.

2.2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej.

Skarbnik Stowarzyszenia na potrzeby kontroli przygotowała zestawienie dot. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej za rok 2020, w celu zweryfikowania warunku określonego w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Z analizy dokumentu wynika, że Stowarzyszenie w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. wypłaciło wynagrodzenia 34 osobom. Nie stwierdzono przekroczenia 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu działalności odpłatnej, które w roku 2020 stanowiło kwotę 15 507,18 zł⁸.

Szczegółowe zestawienie ujęto w aktach kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 41 - 43]

2.3. Rachunkowe wyodrębnienie prowadzonych form działalności.

W okresie objętym kontrolą księgi rachunkowe Stowarzyszenia prowadziła Skarbnik Zarządu zatrudniona na podstawie umowy zlecenie (w zakresie działalności odpłatnej), natomiast zadania dotyczące działalności nieodpłatnej były realizowane w ramach wolontariatu.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych Stowarzyszenia w badanym okresie używano

⁸ Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 5 169,06 zł. Limit 3-krotności wynagrodzenia wynosi w 2020 r. 15 507,18 zł.

programu komputerowego "XXXXXXXXXXXXXXXXXX" firmy XXXXXX XXXXXXXX Polska sp. z o.o.

Politykę rachunkowości w Stowarzyszeniu przyjęto do stosowania Uchwałą Zarządu nr 32/14 z 30 kwietnia 2014 r. Ustalono, że w przedmiotowym dokumencie nie ujęto elementów wymaganych zapisami art. 10 ust. 1 pkt 2, pkt 3 tiret b,c oraz pkt 4 ustawy o rachunkowości. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Przyczyną braku obowiązującego w Stowarzyszeniu zapisu art. 10ust1 pkt2, pkt 3 liter b,c oraz pkt 4 ustawy wynikało z przeoczenia i pomyłki. Polityka rachunkowości zostanie zaktualizowana na najbliższym posiedzeniu zarządu.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 44 - 50]

Analiza polityki rachunkowości oraz ewidencji księgowej wykazała, że nie dokonano rachunkowego wyodrębnienia kosztów, a jedynie przychodów działalności nieodpłatnej i odpłatnej. W związku z tym na podstawie ewidencji księgowej nie ma możliwości określenia wyników każdej z tych działalności, co narusza zapisy art. 10 ust. 1 ustawy. W złożonym wyjaśnieniu Prezes Zarządu podał: *Ewidencja jest prowadzona na kontach zespołu 4 koszty według rodzajów i ich rozliczenie, ponieważ tak zostało przyjęte w polityce rachunkowości stowarzyszenia. Dodatkowo prowadzona jest w exelu ewidencja pomocnicza umożliwiająca wydzielenie kosztów dla działalności nieodpłatnej. Na podstawie ewidencji jestem w stanie wyliczyć przychody i koszty działalności odpłatnej. Polityka rachunkowości zostanie zaktualizowana i uzupełniona o brakujące w planie kont konta zespołu 5.*

Prezes wyjaśnił również, że: *W związku z niedopatrzeniem polityka rachunkowości nie została przez Zarząd zaktualizowana, przy najbliższej okazji zostanie uzupełniona i poprawiona.*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 51, 52]

2.4. Ewidencja kosztów i przychodów z działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Kontrola ksiąg rachunkowych wykazała, że ewidencję kosztów prowadzono w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 Koszty według rodzaju i ich rozliczenie, co stanowi utrudnienie w ustaleniu prawidłowych wartości kosztów, niezbędnych do wpisania w Rachunku Zysku i Strat, który zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości sporządzany jest w wersji kalkulacyjnej. Prowadzenie ksiąg rachunkowych z pominięciem kont zespołu 5 Koszty według typów działalności ich rozliczenie utrudnia również sporządzenie sprawozdania merytorycznego zgodnie ze wzorem wskazanym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego⁹. W związku z tym Prezes Stowarzyszenia złożył następujące wyjaśnienie: *Ewidencja jest prowadzona na kontach zespołu 4 koszty według rodzajów i ich rozliczenie, ponieważ tak zostało przyjęte w polityce rachunkowości stowarzyszenia. Dodatkowo prowadzona jest w exelu ewidencja pomocnicza umożliwiająca wydzielenie kosztów dla działalności nieodpłatnej. Na podstawie ewidencji jestem w stanie wyliczyć przychody i koszty działalności odpłatnej. Polityka rachunkowości zostanie zaktualizowana i uzupełniona o brakujące w planie kont konta zespołu 5.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że prowadzona w 2020 r. ewidencja nie uwzględniająca zespołu 5, z wykorzystaniem kont analitycznych podzielonych wg poszczególnych zadań, uniemożliwia ustalenie kosztów dla każdego rodzaju działania realizowanego przez Stowarzyszenie (np. festiwale, koncerty).

[Dowód: akta kontroli str. 52]

⁹ Dz. U. z 2018 r., poz. 2061

Z ewidencji księgowej wynika, że przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego prowadzone na koncie 710 Przychody z działalności statutowej odpłatna. Analiza sprawozdań finansowych wykazała rozbieżność w kwocie wpisanych przychodów z ewidencją księgową w wysokości 21 662,00 zł, mianowicie: w Rachunku Zysków i Strat (dalej: RZiS) wpisano przychody działalności odpłatnej pożytku publicznego w wysokości 318 144,00 zł, natomiast w zestawieniu sald i obrotów konta 710 jest kwota 296 482,00 zł.

W związku z prowadzoną ewidencją księgową kosztów tylko na zespole 4 oraz różnicą w wysokości przychodów wykazanych w RZiS a kontem 710 Skarbnik Stowarzyszenia na potrzeby kontroli sporządziła tabelę zawierającą nr kont księgowych kosztów i przychodów pogrupowane wg rodzaju prowadzonej działalności.

Zestawienie kont z podziałem na działalność odpłatną i działalność nieodpłatną.

Działalność nieodpłatna w 2020r.

Numer konta	Nazwa konta	Kwota w 2020 r. /zł/
735	Przychody z działalności statutowej- wpływy z 1%	1 097,40
760-01	Przychody z działalności nieodpłatnej - Dotacje	128 310,00
760-02	Przychody z działalności nieodpłatnej - Darowizny	4 000,00
	Razem	133 407,40
401-01-421	Koszty-zużycie materiałów i energii	5 268,00
402-01-430	Koszty usługi obce	122 936,40
402-01-430-001	Koszty usługi obce – BS prowizja	203,00
404-01-417	Koszty - wynagrodzenia	5 000,00
	Razem	133 407,40

Działalność odpłatna w 2020r.

Nr konta	Nazwa konta	Kwota w 2020 r. /zł/
710	Przychody z działalności statutowej odpłatna	296 482,00
760-00	Pozostałe przychody	21 662,00
	Razem	318 144,00
401-01-4210	Koszty – zużycie materiałów i energii	5 340,21
402-01-430	Koszty – usługi obce	14 317,22
402-01-430-001	Koszty usługi obce – BS prowizja	591,40
404-01-417	Koszty – wynagrodzenia	289 771,52
405-01-411	Koszty – ub. Społeczne	10 037,40
405-01-412	Koszty – Fundusz Pracy	166,60
	Razem	320 224,35

Na okoliczność ujmowania przychodów z działalności odpłatnej na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Na koncie 760 pozostałe przychody operacyjne ujęte są przychody z tytułu działalności odpłatnej. Ujęte są m.in. faktury za umieszczenia reklam w kwocie 9000,00 od firm które postanowiły nam pomóc w zorganizowaniu koncertów, festiwali, a które powinny być traktowane jak darowizna, bo tak naprawdę była darowizna dla Stowarzyszenia. Przychody za Warsztaty zorganizowane dla Szkoły Muzycznej w kwocie 2750,00. Gmina Olesno wpłaciła nam 7000,00 na dofinansowanie organizacji wydarzenia pn. „Jazzobranie 2020”, nad którym przejęła patronat,(w załączeniu kserokopia decyzji), oraz 1000,00 na festiwal Muzykujących Przedszkolaków nad którym również przejęła patronat (w załączeniu kopia decyzji). Kwota 1312,00 jest to ostateczne rozliczenie dofinansowania do zorganizowanego spotkania Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży w 2018 r.(w załączeniu ostateczna decyzja*

o dofinansowaniu projektu nr D-604438-18). Kwota 600,00 wpłata za bilety która jest mylnie ujęta na tym koncie ponieważ nie było biletów, koncert był zorganizowany bez zbierania pieniędzy darmowo, winno to być ujęte jako darowizna, zasugerowałam się wpisem na przelewie za bilety zapominając o fakcie że żadne bilety nie były sprzedawane. Wpłaty Gminy Olesno w kwocie 8000,00 powinny być traktowane jako dotacja, zasugerowałam się wpisem w decyzji dofinansowanie. Kwota 1312,00 również powinna być traktowana jak dotacja.

Wpłaty w przyszłym okresie księgowane będą na poprawnych kontach.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że:

- pracownik prowadzący księgowość powinien zwrócić większą uwagę na treść ekonomiczną dokumentu przy wprowadzaniu dowodu źródłowego do ewidencji księgowej;
- Stowarzyszenie powinno zadbać o uzyskanie od Gminy bardziej szczegółowych danych regulujących otrzymanie dotacji;
- działalność odpłatna jest działalnością statutową pożytku publicznego. Nie jest możliwe, aby przedmiotem działalności pożytku publicznego Stowarzyszenia mogło być świadczenie usług reklamowych. Biorąc pod uwagę cel działania jednostki zamieszczającej informację o swojej firmie należy uznać, że w tym przypadku był to sponsoring a nie reklama. Bezpośrednim celem reklamy jest promocja określonego produktu lub usługi, a sponsoringu – komunikacja sponsora ze swymi klientami za pośrednictwem sponsorowanego. Sponsoring jest jednym z możliwych źródeł finansowania działań organizacji obok takich źródeł jak: dotacje, zbiórki publiczne, nawiazki, odpłatna działalność pożytku itp., jednak należy przede wszystkim odróżnić sponsoring od darowizn. W przypadku darowizny świadczenie jest jednostronne tzn. ktoś, coś komuś daruje i nie żąda nic w zamian. W przypadku sponsoringu za przekazane organizacji środki lub rzeczy sponsor oczekuje czegoś w zamian, co miało miejsce w 2020 r. w Stowarzyszeniu. Jeśli Zarząd będzie chciał korzystać ze sponsoringu w kolejnych latach musi zarejestrować działalność gospodarczą, ponieważ usługa, którą ma wyświadczyć organizacja sponsorowi nie mieści się w zakresie odpłatnej działalności. Ponadto konieczne jest wskazanie odpowiedniego kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (dalej: PKD), aby dało się w jego ramach zmieścić ten rodzaj usługi.

[Dowód: akta kontroli str. 52, 53 - 57]

Analiza danych wykazała zgodność kwot ujętych w tabeli z RZiS oraz sprawozdaniem merytorycznym.

2.4.1 Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Na podstawie powyższej tabeli, ewidencji księgowej oraz sprawozdania finansowego i merytorycznego ustalono, że w 2020 r. Stowarzyszenie uzyskało przychody w łącznej wysokości 451 562,96 zł, z tego 318 144,00 zł dotyczyło działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Kontroli poddano dowody księgowe za IV kwartał 2020 r. dokumentujące uzyskanie przychodów z odpłatnej działalności na ogólną kwotę 118 361,10 zł (37,20% przychodów działalności odpłatnej roku 2020), które dotyczyły:

- wpłat od uczniów za naukę (konto 710) w wysokości 100 687,50 zł,
- wpłat za bilety, usługę reklamy, organizację imprez (festiwalu, koncertu, warsztatów i wykładów) - konto 760.

Stwierdzono, że na ww. kontach, dotyczących działalności odpłatnej, otrzymane środki zaewidencjonowano w prawidłowej wysokości.

Analiza materiałów źródłowych wykazała nieprawidłowość (pkt a) oraz uchybienia (pkt b, c, d, e, f):

- a) 6 faktur sprzedaży na łączną kwotę 15 750,00 zł wystawione przez Stowarzyszenie nie ujęto w księgach rachunkowych na kontach zespołu 2 oraz 7, natomiast przychód z tego tytułu wprowadzono na podstawie otrzymanej płatności (wyciąg bankowy D252, 272, 234, 240, 242, 246). Obowiązek prowadzenia ewidencji analitycznej wynika wprost z art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ewidencja ta, powinna uwzględniać wymagane prezentacyjnie tytuły oraz rodzaje należności i zobowiązań.

Wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Faktury sprzedaży zostały błędnie ujęte w księgach rachunkowych. Winny być ujęte na kontach zespołu 2 oraz 7, zapłaty za faktury na podstawie wyciągu bankowego. Jest to błąd który się nie powtórzy.*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 58]

- b) nie wystawiano faktur sprzedaży dla uczniów za organizowane kursy gry na instrumentach muzycznych oraz zajęcia śpiewu estradowego.

Wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Faktury sprzedaży nie są wystawiane ponieważ jest duża ilość uczniów w ciągu 1 roku około 150 uczniów, wpłaty są dokonywane miesięcznie, dlatego są zbiorczo księgowane dziennym wyciągiem bankowym. Wpłacający nie wymagają od nas potwierdzenia wpłaty. (...)*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 58]

- c) wpłaty od uczniów wprowadzane są do ewidencji księgowej jedną kwotą (z wyciągu bankowego) z pominięciem rozrachunków (konto zespołu 2), co uniemożliwia zweryfikowanie poszczególnych uczniów w zakresie salda należności.

Wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *(...) Do zbiorczych wpłat prowadzona jest ręczna ewidencja wpłat poszczególnych uczniów, co pozwala na zweryfikować poszczególnych uczniów w zakresie należności.*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 58]

- d) z przedłożonych do kontroli dowodów źródłowych za IV kwartał wynika, że Stowarzyszenie uzyskało przychód w łącznej kwocie 5 000,00 zł (nr dowodu: D252 - 1 000,00 zł, D272 - 3 000,00 zł, D234 - 1 000,00 zł) z zamieszczenia reklamy 3 firm na festiwalu Jazzobranie 2020, którego organizatorem było Pro Musica Viva.

Z analizy dowodów księgowych wynika, że uzyskane przychody z ww. tytułu zaewidencjonowano w przychodach działalności odpłatnej pożytku publicznego a nie gospodarczej, pomimo że usługi reklamy służą wyłącznie celom zarobkowym.

Wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Wpłaty za umieszczenie reklam ujęto jako działalność odpłatną, a nie gospodarczą ponieważ sponsorzy chcąc wesprzeć nasz festiwal który był organizowany za darmo dla publiczności postanowili nam pomóc. W poprzednich latach pomoc była wpłacana w formie darowizny. W 2020r zażyczyli sobie faktur za wpłatę, a my niefortunnie, omyłkowo wypisaliśmy faktury za reklamę. Działalność Stowarzyszenia „Pro Musica Viva” z założenia nie jest ukierunkowana na zarobek oraz działalność gospodarczą. Wpłaty od sponsorów przy okazji organizowanych wydarzeń pozwalają Stowarzyszeniu spiąć „koniec z końcem”. (...)* Problem ten zostanie przedstawiony członkom stowarzyszenia na najbliższym posiedzeniu.

Kosztem z tytułu umieszczenia reklam był cały zorganizowany koncert.

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie z zastrzeżeniem, że w związku z prowadzoną w Stowarzyszeniu ewidencją kosztów tylko na kontach zespołu 4 niepozwalającą na ustalenie kosztów z konkretnego zadania realizowanego przez organizację, kontrolujący nie mają możliwości potwierdzenia, czy zorganizowane wydarzenie spełnia warunek,

który należy zachować, by działalność odpłatna nie kwalifikowała się jako działalność gospodarcza, tj. czy uzyskało wynagrodzenie (nadwyżkę przychodów nad kosztami) z tego tytułu.

[Dowód: akta kontroli str. 59 - 64]

- e) na podstawie wyciągu bankowego nr D232 z 9 listopada 2020 r. wprowadzono do ksiąg rachunkowych kwotę 600,00 zł (konto 760 Pozostałe przychody operacyjne) za bilety dla 10 osób. Natomiast z wyciągu bankowego nr D214 z 15 października 2020 r. wynika, że 2 osoby wpłaciły po 60,00 zł za bilety na koncert zespołu XXXX XXXX, co ujęto w ewidencji księgowej na koncie 710 Przychody z działalności statutowej odpłatna.

W związku z otrzymaniem wpłat za bilety oraz wprowadzeniem ich na różne konta przychodów wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Kwota 600 zł za bilety została błędnie zaksięgowana na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne, zmylił mnie opis na przelewie. Koncert nie miał na celu zebranie środków finansowych był organizowany całkowicie za darmo, nie sprzedawano biletów. Druga wpłata została zaksięgowana na koncie 710 ponieważ na przelewie był zapis wpłata za bilety. Obydwie te wpłaty powinny zostać ujęte w ujęte w działalności nieodpłatnej jako darowizna. Reżim sanitarny w listopadzie 2020 pozwalał na wpuszczenie tylko 1/4 publiczności (w tym przypadku 360os. x 25% = 90os.) dzięki wsparciu Urzędu oraz kilkoro sponsorów organizatorzy zdecydowali, że będzie to impreza na bezpłatne zaproszenia (przedstawiciele urzędu, rodzice uczniów występujących, przyjaciele Stowarzyszenia), a jeżeli ktoś chce to może zapłacić w umownej kwocie 60 zł.*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 65 - 67]

- f) darowizny, dofinansowania i dotacje otrzymane w łącznej kwocie 17 662,00 zł nieprawidłowo zewidencjonowano na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne (jako działalność odpłatna) zamiast na koncie 760-02 Pozostałe z działalności nieodpłatnej - Darowizny (5 600,00 zł), 760-01 Pozostałe z działalności nieodpłatnej - Dotacje (9 312,00 zł) oraz 710 Przychody z działalności statutowej odpłatna (2 750,00 zł).

Wyjaśnienie złożone przez Prezesa znajduje się w pkt 2.4. niniejszego dokumentu.

[Dowód: akta kontroli str. 68 - 72, 53, 54 - 55, 60 - 63, 64, 65]

Kontrolujący stwierdzili, że zaevidencjonowane przychody w ramach działalności odpłatnej były prowadzone w odniesieniu do realizacji celów ze sfery działań publicznych ustalonych w statucie organizacji, z wyjątkiem wpłat dotyczących usługi reklamy świadczonej przez Stowarzyszenie.

2.4.2. Koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdania finansowego i merytorycznego ustalono, że Stowarzyszenie w badanym okresie poniosło koszty w łącznej wysokości 453 631,75 zł, z tego 320 224,35 zł dotyczyło działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Kontroli poddano dowody księgowe za IV kwartał 2020 r. dokumentujące wydatkowanie środków na łączną kwotę 117 571,75 zł (36,72% kosztów działalności odpłatnej ogółem), które zostały poniesione m.in. z tytułu: zużycia materiałów i energii, ochrony w czasie festiwalu, reportażu o wydarzeniu, prowizji bankowych, wynagrodzenia, usługi hotelowej za nocleg gości występujących na festiwalu. Największe koszty w łącznej wysokości 110 743,00 zł dotyczyły wynagrodzeń nauczycieli i wykładowców pracujących w Stowarzyszeniu za prowadzone zajęcia gry na instrumentach, nauki śpiewu.

W wyniku kontroli dowodów źródłowych (wyciągów bankowych, faktur, rachunków, umów zleceń) stwierdzono następujące uchybienia:

- a) 2 osoby fizyczne (nauczyciele), z którymi Stowarzyszenie zawarło umowę zlecenie na świadczenie usług edukacyjnych i menadżerskiej nie przedłożyły rachunków za

wykonaną pracę (XXXXXXXXXX XXXXX łącznie na kwotę 9 840,00 zł oraz XXXXXXXX XXXXX na łączną kwotę 5 280,00 zł), do czego były zobowiązane §4 umowy, lecz wystawiły faktury z firm, których są właścicielami, tj. XXXX-XXX XXXXXXXXXXXX XXXXX oraz Zespół Muzyczny „XXX XXXX” XXXXXXXX XXXXX.

W związku z tym Prezes złożył wyjaśnienie: *Dziękujemy za zwrócenie uwagi na to zagadnienie, rzeczywiście umowy powinny być sporządzone pomiędzy Stowarzyszeniem a wymienionymi firmami, w czynnym żalu zobowiązujemy się do skorygowania takich umów, w przyszłości będą sporządzone umowy z pełną nazwą wykonawcy umowy.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że pracownik prowadzący księgi powinien zwrócić większą uwagę na treść ekonomiczną dokumentu przy wprowadzaniu dowodu źródłowego do ewidencji księgowej.

[Dowód: akt kontroli str. 73 - 81, 82]

- b) nie zawarto w 2020 r. umowy z panem XXXX XXXXXXXX, który zgodnie z przedłożonym zestawieniem pracowników Stowarzyszenia jest nauczycielem Studium. Takie działanie uniemożliwia sprawdzenie prawidłowości danych w wystawianych przez niego fakturach (ilość godzin oraz stawka), które stanowiły w organizacji podstawę poniesienia kosztów i wypłaty środków. W związku z tym Prezes złożył wyjaśnienie: *Za zajęcia prowadzone przez Pana XXXXX XXXXXXXXXXXX fakturę wystawia firma XXX XXXXXXX sp. z o.o., Pan XXXXXXX jest właścicielem w/w spółki, brak pisemnej umowy z Panem XXXXXXX jest naszym niedopełnieniem, obowiązuje umowa ustna. Prawidłowość danych wystawionych przez niego na fakturach jest tak samo weryfikowana jak u pozostałych nauczycieli, na podstawie wpłat uczniów za zajęcia edukacyjne w danym miesiącu.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 82, 84 - 85]

- c) nie ujęto w księgach rachunkowych 9 faktur (3 - XXXXX, 3 - XXXXX, 3 - Zespół Muzyczny „XXXXX) na kontach zespołu 2 oraz 4, natomiast poniesiony z tego tytułu koszt w łącznej wysokości wprowadzono na podstawie otrzymanej płatności (wyciąg bankowy D201, 217, 223, 254, 270, 231, 240, 251). W związku z tym Prezes Stowarzyszenia złożył następujące wyjaśnienie: *Nie wprowadzono ewidencji rozrachunków z wymienionymi firmami, w czynnym żalu stwierdzamy że jest to błąd który się nie powtórzy. Koszty zostały wprowadzone przez wyciąg bankowy, a tak nie powinno być.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 82]

- d) nie wprowadzono do ewidencji księgowej następujących dokumentów:
- rachunku nr 5/20 z 21 grudnia 2020 r. od Międzyzakładowej PKZP¹⁰ przy XXXXXXXX dotyczącego zwrotu za opłaty bankowe w kwocie 24,00 zł,
 - faktury 1/20 z 21 grudnia 2020 r. od XXXXXXXX za usługi partycypacji w kosztach obsługi księgowej PKZP w kwocie 281,04 zł.
- e) koszty w łącznej wysokości 305,04 zł poniesione na podstawie wyciągu bankowego D273, dotyczące dowodów źródłowych wymienionych w powyższym pkt d, ujęto jedną kwotą na koncie 420-01-430-Koszty usługi obce, natomiast powinno być:
- kwota 24,00 zł - 402-01-430-001 - Koszty usługi obce prowizje,
 - kwota 281,04 zł - 402-01-430 - Koszty usługi obce.

W związku z błędami opisanymi w pkt d oraz e Prezes Stowarzyszenia złożył wyjaśnienie: *Przez nieuwagę, rozartargnienie opłata za obsługę kasową, oraz zwrot za opłaty bankowe błędnie ujęto jako jedne koszty na koncie, w czynnym żalu stwierdzamy*

¹⁰ Przyzakładowa Kasa Zapomogowo - Pożyczkowa

że jest to błąd który w przyszłości się nie powtórzy, koszty będą rozdzielone w celu przejrzystości finansowej.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód: akta kontroli str. 83, 86 - 90]

Objęte kontrolą dowody księgową zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpisy osób zatwierdzających do wypłaty.

Kontrolujący stwierdzili, że zaewidencjonowane koszty w ramach działalności odpłatnej dotyczyły realizacji celów ze sfery działań publicznych ustalonych w statucie organizacji.

3. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne Stowarzyszenia.

Kontrola wykazała, że Stowarzyszenie zamieściło sprawozdanie finansowe i merytoryczne za 2020 r. w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności w terminie do 15 października roku następującego po roku, za który składane były sprawozdania, co jest zgodne z przepisem § 2 Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizację pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021¹¹.

Stwierdzono, że sprawozdanie finansowe i merytoryczne nie zostało umieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia, co jest niezgodne z art. 23 ust. 2a ustawy. Wyjaśnienie złożył Prezes, podając: (...) *informujemy w czynnym żalu, że strona internetowa była w tym czasie w przebudowie.*

Ostatnimi czasy podjęliśmy kroki i środki, aby stworzyć osobną stronę internetową dla Szkoły Muzycznej i dla Stowarzyszenia. Prace są w toku, zobowiązujemy się ukończyć je w najbliższym czasie, by móc bez przeszkód realizować zobowiązania wynikające z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie.

[Dowód: akta kontroli str. 91]

Na podstawie tabeli sporządzonej na potrzeby kontroli (przedstawionej w pkt 2.5 niniejszego dokumentu) oraz ewidencji księgowej ustalono, że kwoty wpisane w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym są zgodne z ewidencją księgową.

3.1. Sprawozdanie finansowe.

Kontrola wykazała, że zatwierdzony bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa Stowarzyszenie zostały sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości przeznaczonym m.in. dla Stowarzyszeń, co spełnia wymogi art. 46 ust. 5 pkt 6, 47 ust. 4 pkt 6, 48 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 23 ust. 2 ustawy. Wybrany przez Stowarzyszenie wariant sporządzenia sprawozdania finansowego umożliwia zweryfikowanie danych w nim zawartych ze sprawozdaniem merytorycznym.

[Dowód: akta kontroli str. 92 - 97]

Ustalono, że sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone Uchwałą nr 1/21 z 16 sierpnia 2021 r. przez Zgromadzenie Członków w terminie wynikającym z art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. do 30 września 2021 r.¹²

¹¹ Dz.U. 2021, poz. 917

¹² Termin uwzględniający przesunięcie o 3 miesiące zatwierdzenia sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r., poz. 572)

W wyniku analizy dowodów źródłowych, stwierdzono, że w zakresie terminu zatwierdzenia bilansu Stowarzyszenie nie przestrzega § 24 pkt 5 Statutu, tj. bilans powinien być zatwierdzony do 31 grudnia roku kończącego dany rok obrotowy. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożył Prezes, podając: *Ta kwestia wynika z przeoczenia oraz z oczywistej omyłki i Statut Stowarzyszenia zostanie na najbliższym Walnym Zgromadzeniu uaktualniony.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym okresie wykazała stratę w wysokości 2 068,79 zł, którą na podstawie Uchwały nr 1/21 z 16 sierpnia 2021 r. Zgromadzenia Członków postanowiono pokryć z przychodów roku 2021.

[Dowód: akta kontroli str. 98, 21]

3.2. Sprawozdanie merytoryczne.

W wyniku kontroli sprawozdania stwierdzono, że zostało ono sporządzone zgodnie ze wzorem wskazanym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego¹³.

Analiza sprawozdania wykazała następujące rozbieżności:

- sposób realizacji celów statutowych w sprawozdaniu merytorycznym w dziale I pkt 10 nie jest spójny z zapisami § 7 Statutu. W złożonym wyjaśnieniu Prezes podał: (...) *Statut w tym zakresie zostanie na najbliższym Walnym Zgromadzeniu uzupełniony.*
- nie uzupełniono w sprawozdaniu merytorycznym w dziale VI pkt 4, 5, 8, i 9 dotyczących wynagrodzenia wypłaconego członkom organu zarządzającego i kontroli, pomimo że w Stowarzyszeniu były zatrudnione na podstawie umowy zlecenie 2 osoby z Zarządu i 2 z Komisji Rewizyjnej. W złożonym wyjaśnieniu Prezes podał: *W związku z faktem, że umowę podpisał Dyrektor Studium zasugerowaliśmy że jesteśmy pracownikami, a nie członkami organu. W następnym sprawozdaniu będzie ujęte poprawnie.*

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 99 - 108, 109]

3.3. Obowiązek badania sprawozdania finansowego.

Ustalono, że Stowarzyszenie nie spełniała warunków określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego¹⁴, które zobowiązuje organizacje pożytku publicznego do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych przez biegłego

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Brak określenia w Statucie lub innym akcie wewnętrznym zakresu prowadzonej działalności odpłatnej lub nieodpłatnej pożytku publicznego. Przyczyną nieprawidłowości jest przeoczenie Zarządu, natomiast skutkiem naruszenie ustawy.
2. Nieujęcie w Statucie informacji o możliwości otrzymywania przez członków Zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją. Przyczyną nieprawidłowości była niepełna wiedza Zarządu w tym zakresie, a skutkiem naruszenie przepisów ustawy prawo o stowarzyszeniach.
3. Nieujęcie w Statucie pełnej treści zapisów dotyczących dysponowania majątkiem Stowarzyszenia. Przyczyną nieprawidłowości jest przeoczenie Zarządu, natomiast skutkiem naruszenie przepisów ustawy.

¹³ Dz. U. z 2018 r., poz. 2061

¹⁴ Dz. U. 2018 r., poz. 2148.

4. Wskazanie niewłaściwych podstaw prawnych w dokumentach powołujących Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej. Przyczyną nieprawidłowości był brak wiedzy Zarządu w tym zakresie, natomiast skutkiem naruszenie zapisów Statutu Stowarzyszenia.
5. Nieposiadanie kompletnej polityki rachunkowości. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie Zarządu, a skutkiem naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.
6. Niedokonanie rachunkowego wyodrębnienia kosztów działalności odpłatnej, co uniemożliwia określenie wyniku z tej działalności. Przyczyną nieprawidłowości jest niedopatrzenie Zarządu, natomiast skutkiem naruszenie zapisów ustawy.
7. Nieujmowanie w księgach rachunkowych faktur sprzedaży wystawianych przez Stowarzyszenie na kontach zespołu 2. Przyczyną nieprawidłowości jest błąd osoby prowadzącej ewidencję księgową, natomiast skutkiem naruszenie zapisów ustawy o rachunkowości.
8. Niezamieszczenie sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie internetowej Stowarzyszenia. Przyczyną nieprawidłowości jest brak nadzoru Zarządu nad terminem przebudowy strony, natomiast skutkiem naruszenie zapisów ustawy.
9. Nieprzestrzeganie zapisów Statutu w zakresie terminu zatwierdzania bilansu Stowarzyszenia. Przyczyną nieprawidłowości jest przeoczenie Zarządu w zakresie aktualizacji Statutu. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie zapisów Statutu.

IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do protokołu z kontroli i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do protokołu nie zgłoszono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

1. Zaktualizować zapisy Statutu Stowarzyszenia.
2. Zaktualizować podstawę prawną powołującą Młodzieżowe Studium Muzyki Rozrywkowej.
3. Dostosować politykę rachunkowości do obowiązujących przepisów prawa.
4. Wyodrębnić rachunkowo koszty działalności odpłatnej.
5. Faktury sprzedaży ujmować w ewidencji księgowej na kontach zespołu 2.
6. Przestrzegać zapisów ustawy w zakresie obowiązkowego zamieszczenia sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie internetowej Stowarzyszenia.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej oraz wyeliminowania uchybień zaleca się:

1. Wprowadzić pisemne uregulowania wewnętrzne dotyczące funkcjonowania Młodzieżowego Studium Muzyki Rozrywkowej w zakresie organizacyjnym oraz gospodarki finansowej.
2. Ewidencję księgową kosztów prowadzić na kontach zespołu 5.
3. Przychody Stowarzyszenia ujmować na prawidłowych kontach zespołu 7.
4. Przy wprowadzaniu dokumentu do ewidencji księgowej przychodów zwracać uwagę na treść ekonomiczną dowodu źródłowego.
5. Zwrócić szczególną uwagę na rodzaj usługi (PKD) wpisywanej w fakturach sprzedaży wystawianych przez Stowarzyszenie.
6. Wpłaty od uczniów wprowadzać do ewidencji księgowej w sposób umożliwiający zweryfikowanie poszczególnych osób w zakresie salda należności.

7. Przestrzegać zapisów umów zleceń podpisywanych z wykonawcami usług.
8. Faktury dot. zakupu usług ujmować na prawidłowych kontach zespołu 2 i 4.
9. W sprawozdaniu merytorycznym wpisywać dane wynikające z działalności Stowarzyszenia.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie § 20 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego¹⁵, w związku z art. 32 ustawy, członek organu zarządzającego lub osoba przez niego upoważniona, której przekazano wystąpienie pokontrolne, w terminie określonym w wystąpieniu jest zobowiązany poinformować wojewodę o sposobie usunięcia uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań. W związku z powyższym oczekuję, w terminie **30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji **o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych (wraz z dowodami potwierdzającymi wykonanie zaleceń, m.in.: zaktualizowany Statut, aktualna polityka rachunkowości, prawidłowy plan kont)**, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski

¹⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 2054.